

14 nov 1899 Eerste uitvoering van het *Geistliches Lied* (“Wenn ich ihn nur habe”) in de St. Pieterskerk te Utrecht door Aaltje Noordewier-Reddingius met orgelbegeleiding van W. Petri.

Het Centrum (L.v.B.), 15 november 1899:

En nu, wat te zeggen over het lied van Diepenbrock voor sopraansolo en orgel dat – en dit was zeer juist en oordeelkundig gehandeld van den heer Petri – als slotnummer op het programma geplaatst was? Na een auditie van zulk een werk voegt ons een stilzwijgen, even eerbiedig als daar hing in het ruime, gevulde kerkgebouw, nadat de laatste tonen waren weggestorven. Men voelt zich vreemd staan tegenover deze uiting, die tot ons komt als een bloem uit verre, schoone landen. Het is het vijfde van Novalis' *Geistliche Lieder* “wenn ich ihn nur habe, wenn er mein nur ist... weiss ich nichts von Leide”, een dier heerlijke geloofsliederen, gezongen door een mysticus der vorige eeuw, dat Diepenbrock in zijn taal omzette. Wat ons trof, dat was de innige verwantschap tusschen deze beide geesten; 't is éénzelfde voelen dat beide bezielt, maar dat zich uitspreekt in gansch andere taal. — Beiden, de dichter van het woord, zoowel als de toondichter, zijn kinderen van hun tijd. Tegelijk met Novalis' liederen klonken die der Romantiker; de Hollandsche mysticus, met hoe groote liefde ook zich verdiepende in de werken der ouden, koos zich de taal der 19de eeuw. Zoo komt het dat zijn lied mist die soberheid, die stille vroomheid die wij, den tekst kennende, wellicht verwacht hadden, – zoodat wij bij het hooren onwillekeurig herinnerd werden aan de beginregels van een ander der zangen van Novalis:

Der Sänger geht auf rauhen Pfaden, Zerreisst in Dornen sein Gewand.

Maar in de nagalm van Diepenbrock's hymne, zooals we die hoorden in de meest ideale vertolking, klonk ons terug die ééne regel bovenal:

Fühle nichts als Andacht, Lieb' und Freude...

Weekblad voor Muziek (H.N. [= Hugo Nolthenius]), 18 november 1899:

Verrukkelijk echter klonk, ook om den adel van de stijl van het werk zelf, in woord en toon een meesterstuk, van nobel sympathiek gevoel en volmaakte techniek, Diepenbrock's *Geistliche Lieder van Novalis No. 5*.

13 okt 1908 Uitvoering van *Wenn ich ihn nur habe* in de Pieterskerk te Utrecht door Aaltje Noordewier-Reddingius met orgelbegeleiding van W. Petri. Voorts werken mee Pauline de Haan-Manifarges in de *Hymnus* van Carl Smulders en de violiste Jeanne Vogelsang-Hijmans in het duet uit de Cantate no. 91 van Joh. Seb. Bach.

Utrechtsch Provinciaal en Stedelijk Dagblad (H.N. [= Hugo Nolthenius]), 14 oktober 1908:

Na een *Hymnus* voor alt van Ch. Smulders, een werk van dezen componist dat mij niet het gelukkigste schijnt, prachtig door Mevr. De Haan gezongen, kregen we wat voor mij inderdaad de kroon van het werk van den geheelen avond was: *Geistliches Lied* “*Wenn ich ihn nur habe*” voor sopraan en orgel op

tekst van Novalis van A. Diepenbrock. Zie, hier werkte letterlijk alles mee tot een machtig verheffenden indruk. De woorden verheffen, de muziek van onzen princeps musicae verheffen die woorden nog weer geweldig, het juichen van het hart, de heilige extase, wordt door zijn werk eerst begrepen en waarneembaar, en de uitvoering èn door den heer Petri in de begeleiding èn door mevr. Noordewier met haar verrukkelijke engelenstem was zoo in overeenstemming met het werk, dat ik het waag te verklaren, dat de componist, die zich onder 't auditorium bevond, ten volle tevreden moet zijn geweest. Machtig was de ontroering, zij is het nog, als ik aan die heerlijke, hoog boven alle aardsch gedoe opvoerende macht van dit werk en de vertolking er van terug denk. We hebben hier weer eens de onmiddellijke kracht der kunst beleefd. Hier sprak een kracht uit onze eigen nabijheid. Dat we dankbaar zijn en blijven zulke oogenblikken als deze te mogen beleven!

Het Centrum (niet gesigineerd), 14 oktober 1908:

Smulders' *Hymnus* vooral bracht voor mijn gevoel qua zang wel het mooiste van dezen rijken avond; niet echter qua muziek. Er is ontegenzeggelijk iets dreunerig-eentonigs in dezen hymnus, die het verhevene van Salus' gedicht, noch in algeheele verklanking, en noch minder in climax geenszins bereikt. — Maar wèl verheven sloot de avond met Diepenbrock's *Geistliches Lied* van Novalis, *Wenn ich ihn nur habe*. Het poëtische dezer compositie kwam echter niet gelijkelijk tot zijn recht als het heroische, hetgeen wel te wijten is aan de schrijfwijze zelve die somwijlen een al te groote stemuitzetting gebiedend eischt.

15 sep-16 nov 1919   Uitvoeringen van “*Wenn ich ihn nur habe*” te Gouda (15), Breda (16), Middelburg (17), Zaandam (21), Naarden (22), Utrecht (23), Arnhem (24), Den Haag (26), Rotterdam (29), Haarlem (30), Amsterdam (1), Leeuwarden (2), Groningen (3), Schagen (5), Leiden (6), Dordrecht (7), Nijmegen (8), Den Helder (11), Alkmaar (14), Delft (15), Maastricht (18), Zeist (20), Wageningen (21), Doetinchem (22), Winterswijk (16 nov.) door Aaltje Noordewier-Reddingius met orgelbegeleiding van A.B.H. Verhey. Voorts liederen en duetten (met Pauline de Haan-Manifarges) van Cherubini, Porpora, Cornelius, volksliederen, Schubert, Debussy, Gretsjaninow, Reynvaan, Reger en Brahms; orgelwerk van Franck.

Nieuwe Rotterdamsche Courant ([Willem Landré]), 30 september 1919:

Diepenbrock's *Geistliches Lied* van Novalis, door Mevrouw Noordewier prachtig gezongen, scheen ons wel het hoogtepunt.

De Telegraaf (Matthijs Vermeulen), 2 oktober 1919:

Het trio heeft voor zijn jaarlijkschen twintig-steden-tocht nieuwe dingen gezocht en gevonden. Verhey speelde eene orgel-fantasie uit een vroege periode van César Franck, melodieus en vloeiend werk. Mevr. Noordewier en De Haan ontdekten een magnifiek duet van Porpora (*Rigate lacrimis*), een warmen, zangerigen *Lauda Sion* van Cherubini en goede arrangementen van een paar Fransche en Iersche volksliederen. Dit werd afgewisseld met een Peter Cornelius, het *Geistliches Lied* van Diepenbrock, een Schubert, een Debussy. — Het beperkte orgel, de witte verstorvenheid der Nieuwe Waalsche Kerk op de Keizersgracht, het pieuse temperament van Mevr. Noordewier en de na-mijmerende, melancholisch schaduwende alt van Mevr. De Haan

(gaver en schooner dan men haar sinds lang hoorde), dat alles droeg er toe bij om de muziek te brengen in de eigenaardige teruggetrokkenheid van den godsdienst, die muziek zoo wonderlijk sterk en roerend kan maken, die haar zoo gauw verheft boven zich zelf en beter doet klinken dan zij is. Men kon stil en ongestoord verzinken in droomen.

Algemeen Handelsblad (Ks [= Mr H.W.J.M. Keuls]), 2 oktober 1919:

[...] mevrouw Noordewier, wier pure stem in het *Geistliches Lied* van Diepenbrock ons de koele stemming van het gebouw deed vergeten.